

KRONIKA HISTORII
POWIATOWEGO ODDZIAŁU
ZBoWiD w WOŁOWIE

ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW
o WOLNOŚĆ i DEMOKRACJĘ
oddział w WOŁOWIE

1972

KIEDY PRZEYDĄ PODPALIĆ
DOM

TEŃ, W KTÓRYM MIESZKASZ
POLSKA,

KIEDY RZUCA PRZED SIĘBIĘ
GROM

KIEDY RUNĄ ŻELAZNEM
WOZKIEM

I POD DRZWIAMI STANĄ, I NOCĄ
KOLBAMI W DRZWI ZAKŁOPOCĄ,
TY, ZA SNU PODNOSZĄC BROŃ,
STANŃ U DRZWI.

BAGNET NA BROŃ!
GRZABA KRWI!

WŁADYSŁAW BRONIEWSKI
„BAGNET NA BROŃ”

Wybierając miasto jako temat niniejszej pracy świadoma
jestem fakty, iż mogę się narazić na pytanie:
dlaczego spośród tylu innych miast dolnośląskich
Wrocław został tak wyróżniony.

Odpowiedzia, niech będzie typowość miasta, a więc
podobieństwo do tysiąca innych miast Dolnego Śląska,
a zarazem specyficzny użycie wyróżniającego wyrazie
ślady piastowskiego pochodzenia grody oraz serca ludzi,
którzy oddali tej ziemi życie, aby znaleźć na niej miejsce
spoczynku. Trudno w jakiegokolwiek pracy uciec od
renimiscencji, jednakże pragnelibyśmy aby to opracowanie
było wyrazem hołdu dla poległych i żyjących, którzy swoją
codzienną pracę uczynili miasto Wrocław jednym
z najpiękniejszych miast Dolnego Śląska.

Walki o polskość Śląska weszły na stałe do
chlebnych kart historii Polski.

W X-XI wieku jedynymi obywatelami miastami
Śląska były Wrocław i Głogów. Pierwsza wzmianka
o Wrocławiu pojawiła się w roku 1157.

Od połowy wieku XI powstały na obszarze Polski
obwódki ryneków lokalnych lub miejsca targowe, na których
handlowano. Na tej podstawie można sądzić, że gerona
nazwy Wrocław wywodzi się z czasu, gdy handlowano
tu wotami.

W ciągu XIII wieku Śląsk /ziemia Śląska Dolnego
i Środkowego bez ziemi opolskiej i raciborskiej/piętno
w rozwoju społecznym i gospodarczym. W schyłku XIII wieku
polityczne rozdrobnienie stało się kamieniem dalszego
rozwoju tych ziem. Przyjmuje się rok 1282 jako datę
lokacji miasta, w każdym razie w drugiej połowie wieku XV

Oddanie grobów tej ziemi przybrałyby rozmiar całego stronicowego księgi, rzyśki jeolmak, że ten zcyższty wys pozcyohi poznoi jednyżn zhenzhe cyotocyska, a dla kizyche beokhe pocpodem do dymny z regionu, który zarzheszkyja.

Jeden z nielicznych znajdujących się w kraju zabytków klasy "0" leży właśnie na ziemi cyotocyskiej w Lybiashy.

Przebiegnę klasztor cystersów został wyzniesiony w XII wieku, przebudowany kilkakrotnie, jest do dzisiaj celem zainteresowania historyków sztuki, miejscem docelowym tysięcy turystów. W samym Cyotocy znajduje się także kilka ciekawych historycznych zabytków.

Ratusz miejski, nieodłączny atrybut miasteczka dobrobraskich, położony w centralnym punkcie miasta, zbudowany został w połowie XV wieku. Na szczególną uwagę zasługuje znajdująca się tam do dzisiaj waga dwuprzemianowa z XVIII wieku. W roku 1962 ratusz został odbudowany po zniszczeniach wojennych i obecnie jest siedzibą władz miejskich.

Innym ciekawym zabytkiem jest zamek, utworzony w system obrony miasta przebudowany został w XVI wieku. Wzrost zamek niósł się kartusz z wizerunkiem piastowskiego orła, nad brama, wiodące herb Cyotoca. Obecnie w zamku niósł się Prezydium Pochotoczej Rady Narodowej.

W mieście znajduje się stosunkowo duża ilość zabytków o charakterze sakralnym / 2 kościoły i 1 kaplica przyremontowana / są to obok szesnastowiecznej rzyśki najstarsze zabytki miasta.

Wotocze jest już miastem posiadającym brymistrzów
i radeń mięjskich, a na bitych tutaj monetach
widnieje głowa cybela. Herb ten - a cybela czarna cybela
na srebrnym polu - utrzymał się do czasów współczesnych.
W tym czasie cybela na młode jeszcze miasto spadły kłębki
pożarów; dwa cybelskie pożary zdziesiątkowały mieszkańców,
które kłębki i tak nie była zbyt cybela, skoro w XVI cybela
wymagał niecybela ponad 2.000 mieszkańców.

Poprzez cybelski Wotocze nacięto były przez różnorodne
kłębki, zcybela przez cybela już pożary. Zarysów
historycznej notacji najważniejszy pożar w 1781 r., który
zniszczył zupełnie miasto. Nie omiadał Wotocze wojny:
wojna 30-letnia doprowadziła miasto prawie do zupełnego
upadku. Wotocze ożywił się dopiero w pierwszej połowie XIX w.

W okresie średniowiecza okolicę miasta zamieszkiwała
cybelska ludność rzeźniczą polską.

W XIII cybela przeniesła do Polski duża ilość
osadników niemieckich. Napływ niemieckiego rzeźniczą,
dybańczyka oraz patryjaty niemieckiego, który sięgał po
cybela, dał się odczuć także w Wotocze, prawie trzykrotnie
zwiększyła się ilość ludności polskiej.

Polskość ziem odzyskanych odzyskać nie będzie już
zadanych cybelskości, śladów naszych praojczy sięgają
najdawniejszych czasów, czasów powstania państwa
Polskiego. Każdy zabytek architektoniczny, znajdujący
się na Dolnym Śląsku, nosi śladów Prastoty.

Pod względem ilości i jakości zabytków ziemian
cybelska zastępuje na cybela. Opracowanie najważniejszych
zabytków miasta może być już tematem obszerniej pracy.

Powiat Wołocyski położony w północnej części województwa wrocławskiego, wśród lasów, nad rzeką Jezierzycą, stał się domem dla 64 tys. mieszkańców. Domem, za którego odzyskanie zapłacono krwią żołnierzy braterskiej Armii Czerwonej. Uczono ich szerokiej pomnikowej ustawionej w miejscach walk na terenie powiatu każdej miejscowości w powiecie oraz upamiętnianym cmentarzom wojskowym w miejscach Wołocyska.

Ziemia wołocyska została wyzwolona 26. I. 1945 r. a już 27 kwietnia przybyli tu pierwsi mieszkańcy, podejmując pionierski tryb zagospodarowania miasta.

Powiat wołocyski ma charakter rolniczo-przemysłowy. Także już zaczęła bryca, że o charakterze miasta i powiatu starocicha, ludzie, którzy oddają całą swoją energię, aby ziemia, która jest im bliska, stała się piękna i przynosiła swoim mieszkańcom zaszczyt.

Wołocyski dokonali tego w całości - jest dzisiaj miastem i powiatem, z którego możemy być dumni.